

15 VIDA TERRESTRE

Vida terrestre

Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, i detenir i revertir la degradació de la terra i detenir la pèrdua de la biodiversitat

Quina és la situació a què es vol arribar el 2030?

Objectiu fixat per les Nacions Unides.

L'ODS 15 pretén vetllar per la conservació, la restauració i l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres i dels ecosistemes interiors d'aigua dolça així com dels serveis que proporcionen. També volen promoure la gestió sostenible de tots els tipus de boscos, posar fi a la desforestació, recuperar els boscos degradats i incrementar substancialment la repoblació forestal i la reforestació a escala mundial. Així mateix, es vol lluitar contra la desertificació, rehabilitar les terres i els sòls degradats —incloses les terres afectades per la desertificació, la sequera i les inundacions— i procurar assolir un món neutral quant a la degradació de les terres.

Els ecosistemes terrestres, com ara els boscos o les muntanyes, són font principal d'aliments, proporcionen aire i aigua nets, i constitueixen l'hàbitat de milions d'espècies animals i vegetals, a més d'oferir nombrosos serveis ambientals necessaris per a la humanitat. [1]

La vida terrestre és essencial per a l'ésser humà, perquè la diversitat biològica i els serveis dels ecosistemes que sosté poden ser també la base per a les estratègies d'adaptació al canvi climàtic i la reducció del risc de desastres, ja que poden reportar beneficis que augmentaran la resiliència de les persones a l'efecte del canvi climàtic. Actualment, els boscos només cobreixen gairebé el 31 % de la superfície del nostre planeta. Tot i això, des de l'aire que respirem fins a l'aigua que bevem, passant pels aliments que mengem, tot això ho mantenen els boscos.

Al món, al voltant de 1.600 milions de persones depenen dels boscos per a la seva subsistència. La diversitat biològica i els serveis dels ecosistemes que sosté poden ser també la base per a les estratègies d'adaptació al canvi climàtic i la reducció del risc de desastres, ja que poden reportar beneficis que augmentaran la resiliència de les persones a l'efecte del canvi climàtic. [2]

Queden pocs anys per assolir-lo. Quina és la situació actual?

Preservació de l'espai natural

Només **31,2%**
de superfície forestal

30-50%
dels espais forestals ha
empitjorat la conservació

Al món

Encara que el ritme de disminució s'ha desaccelerat, la pèrdua de boscos a escala mundial continua sent alarmant. La proporció de superfície forestal es va reduir del 31,9 % de la superfície total del món el 2000 al 31,2 % el 2020. Això es tradueix en una pèrdua neta de gairebé 100 milions d'hectàrees.

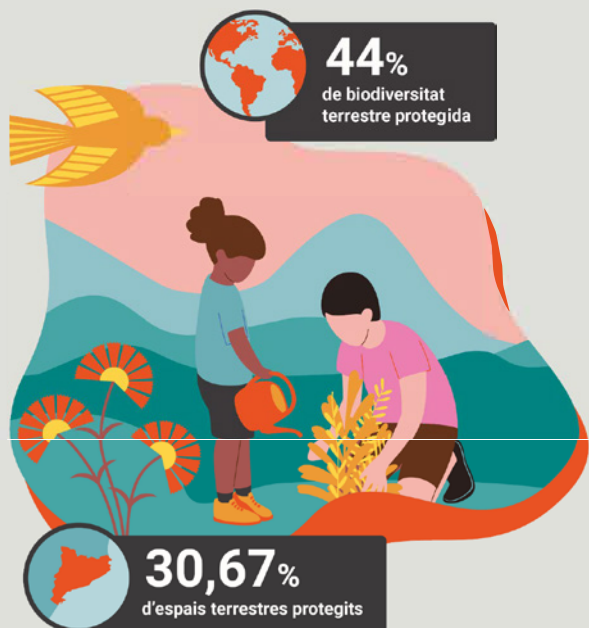
Font: [ONU](#)

A Catalunya

L'única avaluació realitzada de l'efectivitat del sistema d'espais naturals protegits de Catalunya, publicada el 2008, va posar de manifest que entre un 30-50 % dels ENPE (espais naturals de protecció especial) havien empitjorat el grau de conservació dels elements clau que van motivar-ne la declaració.

Font: [ICHN](#)

Extensió dels ecosistemes forestals i/o superfície terrestre protegida

Al món

El 2020, de mitjana, només el 44 % de la biodiversitat terrestre i el 41 % de la biodiversitat d'aigua dolça estaven dins d'una àrea protegida, la qual cosa suposa un augment entre 12 i 13 punts percentuals des de l'any 2000.

Font: [ONU](#)

A Catalunya

Superfície d'espais terrestres designats per Natura 2000* (2020): 30,6 %.

Font: [IDEGCAT](#)

* L'espai Natura 2000 és una xarxa ecològica europea d'àrees de conservació de la biodiversitat. Consta de zones especials de conservació (ZEC) establertes d'acord amb la directiva hàbitat i de zones d'especial protecció per als ocells (ZEPA) designades en virtut de la directiva ocells.

Assolirem l'objectiu? Des del moviment sindical, actuem!

Tal com ha establert l'OIT, per garantir la protecció de la vida terrestre cal que aquesta estigui integrada en les estratègies nacionals i locals dirigides a reduir la pobresa. Així doncs, és necessari donar prioritat al treball digne per a tots els treballadors i treballadores de la terra.^[1]

Això es deu al fet que aquest sector laboral es caracteritza pels seus alts nivells d'informalitat, els quals es veuen reforçats per l'expansió de la tala il·legal. La silvicultura en general i la tala en particular són perilloses per la naturalesa. Per tant, els treballadors i les treballadores, i especialment les persones que treballen amb relacions d'ocupació informals, s'enfronten a problemes importants per a la seva seguretat i salut.

És per això que la protecció del sector forestal passa per articular el dret a un treball digne dels treballadors i les treballadores d'aquest sector, mitjançant l'acció sindical a través del diàleg social i la negociació col·lectiva.^[2] De la mateixa manera, també s'ha d'assegurar que els sectors laborals dedicats a la cura de l'ecosistema terrestre, com són els cossos de forestals i de bombers, també disposin de condicions de treball dignes que es concretin en una retribució justa, en la formació bàsica i adequada al llarg de tota la seva vida professional i en els sistemes de protecció i seguretat laboral adequats. En definitiva, corregir les greus deficiències en la lluita contra els incendis forestals exigeix conjugar prevenció, extinció i restauració. Això passa també per comptar amb un operatiu contra incendis amb personal públic i amb unes condicions dignes d'ocupació.^[3]

El moviment sindical, a través del diàleg social, també té un paper important en la promoció de polítiques públiques i en iniciatives legislatives que permetin:^[4]

- Revitalitzar el sector forestal, la qual cosa pot constituir un element clau per recuperar i reactivar aquest món rural. Així mateix, s'haurien d'aplicar mesures correctores per recuperar i millorar ecosistemes danyats i integrar els beneficis ecosistèmics a la nostra agenda quotidiana.
- Augmentar la gestió i la cura de les muntanyes i lluitar contra l'abandó al qual se'ls sotmet per part dels propietaris, de les administracions, de les entitats locals, de les comunitats autònomes i de l'Estat central, els quals tenen un alt grau de responsabilitat.
- Augmentar les inversions i els treballs en prevenció d'incendis forestals perquè l'esmentat abandó de les muntanyes i els efectes del canvi climàtic no fan més que contribuir al fet que els incendis forestals siguin cada vegada més greus i incontrolables, la qual cosa implica una pèrdua doble: per no aprofitar sosteniblement el que ens brinden les nostres muntanyes i pels danys i costos que suposen, any rere any, l'extinció dels incendis i la recuperació dels terrenys cremats.

Nota: ^[4] Informe sindical sobre Objectivos de Desarrollo Sostenible 2020. ISTAS, Instituto Sindical de Trabajo, Ambiente y Salud. Pàg. 242-243.

Un projecte de:

Amb la col·laboració de:

El contingut d'aquesta web és responsabilitat exclusiva de la Fundació Pau i Solidaritat - CCOO Catalunya i no reflecteix necessàriament l'opinió de l'ACCD.

Aquesta web ha estat elaborada en el marc del projecte "Contribuir a la justícia social a través de l'enfortiment de la ciutadania crítica i compromesa amb els drets humans mitjançant l'Agenda 2030 a Catalunya" que ha dut a terme la Fundació Pau i Solidaritat - CCOO Catalunya